

STRATEGIE ROMSKÉ INTEGRACE HMP 2022-2030

Jednání Výboru ZHMP pro NM. 22.6.22 Praha

Základní údaje

- úkol pro KUC NMC od ZHMP, vyplynuvší při tvorbě Koncepce politiky HMP ve vztahu k národnostním menšinám (aktualizace na období 2021-2025)
- zhotovitel: Centrum sociálních služeb Praha
- termín přípravy: od března do prosince 2021 (prodlouženo do března 2022)
- závazná Strategie, schvalovaná ZHMP, na roky 2022 – 2030
- politický garant: Jiří Knitl, předseda Výboru pro národnostní menšiny ZHMP
- **3 provázané větve:**
 - 1) sociální integrace
 - 2) boj proti diskriminaci, anticiganismu a předsudečnému násilí
 - 3) etnická emancipace a participace Romů na veřejném životě

Proces tvorby SRI

- březen – červen 2021: **analytická část**
 - a) studium dosavadních analýz strategií, koncepcí, statistik atp. na úrovni Prahy i státu
 - b) rozhovory s vybranými aktéry: KRK, úředníci MHMP a ÚMČ, členové Výboru NM, terénní pracovníci/romští poradci při MČ, poradci radních, zástupci NNO, ředitelé škol, styčný důstojník PČR pro menšiny, preventistka MP HMP...celkem cca 30 rozhovorů
- březen – červen 2021: **návrh priorit, obecných a specifických cílů** v každé oblasti každé větve
- červenec – srpen 2021: připomínkování draftu relevantními aktéry (HMP, MČ, NNO, PČR, ÚPČR, MŠ, ZŠ, SŠ, MP)
- září 2021: vypořádání připomínek
- září – říjen 2021: pokračující práce na návrhové části – rozepsání cílů do aktivit, přiřazení garantství, odpovědností, zdrojů a termínů
- říjen – prosinec 2021: další kolo připomínkování odbory MHMP
- prosinec 2021 – leden 2022: vypořádání připomínek
- leden – únor 2022: poslední kolo připomínek odborů MHMP a jejich vypořádání
- únor – květen 2022: připomínky MČ, členů PS KRK a romských organizací a občanských zástupců
- červen 2022: **finalizace, předložení orgánům HMP ke schválení**

Hlavní zdroje informací - dokumenty

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území HMP pro období 2019-21, 4. aktualizace, HMP, 2020;
- Statistická ročenka školství – výkonové ukazatele, MŠMT, 2020;
- Teze rozvoje bydlení v Praze, HMP, 2019;
- Strategie rozvoje bydlení v hlavním městě Praze, HMP, 2021;
- Analýza sociálně vyloučených lokalit, GAC/MPSV, 2015;
- Zpráva o vyloučení z bydlení, Lumos/Platforma pro sociální bydlení, 2018;
- Mapa nezaměstnanosti a sociální nejistoty, Centrum pro společenské otázky – SPOT, 2019;
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy hlavního města Prahy, HMP, za školní rok 2018/19;
- Školská inkluzivní koncepce kraje Hlavního města Prahy, HMP, 2020;
- Analýza segregace v základních školách z pohledu sociálního vyloučení, ÚVČR, 2019;
- Zpráva z mimořádného šetření MŠMT k distanční výuce žáků v souvislosti s poskytnutím finančních prostředků na ICT, MŠMT, 2021;
- Analýza individuálního přístupu pedagogů k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, Člověk v tísni, 2009;
- Vzdělanostní dráhy a vzdělanostní šance romských žákyň a žáků základních škol v okolí sociálně vyloučených romských lokalit, GAC/MŠMT, 2009;
- Zpráva o stavu romské menšiny v Hlavním městě Praze, HMP, 2018, 2019, 2020;
- Zpráva o stavu romské menšiny v ČR, ÚVČR, 2017, 2018, 2019;
- Místní akční plány vybraných MČ a jejich aktualizace; Krajský akční plán HMP a jeho aktualizace, HMP, 2016;
- Tematická zpráva ČŠI Dopady povinného předškolního vzdělávání na organizační a personální zajištění a výchovně – vzdělávací činnost mateřských škol za období prvního pololetí školního roku 2017/18, ČŠI, 2018);
- Tematická zpráva ČŠI Spolupráce základních škol s orgány sociálně-právní ochrany dětí, ČŠI, 2016;
- Výroční zprávy a webové stránky pražských poskytovatelů sociálních služeb a romských a proromských organizací,
- a další

Hlavní zdroje informací – informátoři a dosavadní připomínkovací místa

- NNO a PO (Člověk v tísni, R-mosty, In IUSTITIA, ARA ART, Palaestra, Slovo 21, Nová škola, Ulita/Beztíže, CSSP, Občanská poradna P1, Poradna pro občanství/občanská a lidská práva, Julius, Rom Praha, Romanonet, Romodrom, ...)
- MČ (relevantní odbory a romští poradci: Praha 7, Praha 3, Praha 14)
- Školy (ZŠ Grafická, ZŠ Cimburkova)
- Poradci radních HMP a předsedů výborů ZHMP (Ripka, Lesák, Bedřichová, Ďord')
- Krajská romská koordinátorka, krajský romský koordinátor
- Další zástupci Romů (Balog, Miko, Tišer, Ďord')
- Odbory MHMP (odbor sociálních věcí, bytový odbor, odbor kultury a cestovního ruchu, odbor školství, odbor veřejných zakázek)
- Politici (Knitl, Hurrle)
- PČR (styčný důstojník pro menšiny)
- MP HMP (preventistka)

Návaznost na národní SRI

- u každé priority pražské SRI uveden soulad s patřičným cílem národní SRI
- v cílech a krocích pražské SRI obsažena implementace národní SRI na území HMP

Obsah SRI - shrnutí

1. Větev sociálního začleňování

- a) vzdělávání, volný čas, sociální služby a rodina
- b) zaměstnanost a dávky
- c) bydlení a dluhy
- d) zdraví, bezpečí a prevence sociálně nežádoucích jevů

- CS: *primárně* sociálně vyloučení a sociálním vyloučením ohrožení Romové, *sekundárně* další sociálně vyloučené skupiny obyvatel HMP

2. Větev boje proti diskriminaci, anticiganismu a předsudečnému násilí

-CS: *primárně* Romové, coby oběti předsudečných postojů, diskriminačních praktik a nenávistných útoků, *sekundárně* další takové skupiny (osoby bez domova, osoby odlišné sexuální orientace)

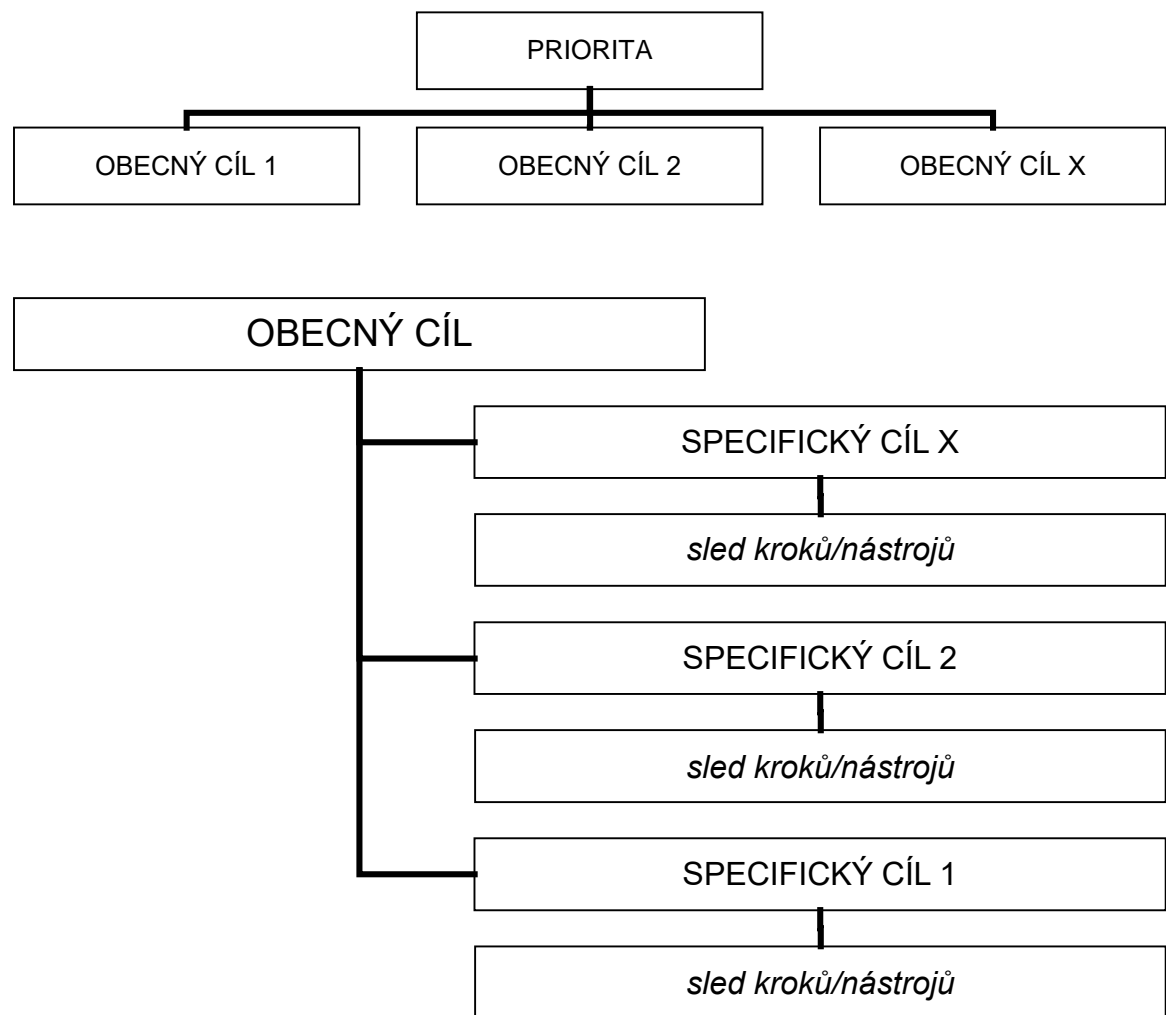
3. Větev etnické emancipace a participace Romů na veřejném životě

-CS: Romové

Oblasti návrhové části

0. oblast Systémových nastavení na úrovni veřejné správy
1. oblast Vzdělávání, volného času a rodiny
2. oblast Zaměstnanosti
3. oblast Bydlení
4. oblast Zdraví, bezpečí, prevence sociálně nežádoucích jevů
5. oblast Boje proti předsudkům, diskriminaci, anticiganismu a předsudečnému násilí
6. oblast Etnické emancipace a participace Romů na veřejném životě

V každé oblasti

Priority a cíle v oblasti systémových nastavení na úrovni veřejné správy

Priorita 0.1 Zajistit financování aktivit Strategie romské integrace v Praze

Obecný cíl 0.1.1 Krajská síť sociálních služeb bude reflektovat potřeby, identifikované v SRI

Obecný cíl 0.1.2 Bude optimalizováno financování dalších aktivit plnících cíle Strategie romské integrace mimo sociální služby

Priorita 0.2 Nastavit spolupráci mezi institucemi veřejné správy

Obecný cíl 0.2.1 Bude nastavena efektivní spolupráce mezi HMP a MČ

Obecný cíl 0.2.2 Bude nastavena efektivní spolupráce mezi jednotlivými odbory MHMP

Obecný cíl 0.2.3 Bude nastavena efektivní spolupráce mezi samosprávou a státní správou

Obecný cíl 0.2.4 Bude zajištěna implementace vládní romské strategie na území hlavního města Prahy

Priorita 0.3 Zajistit hodnocení plnění strategie a jejího přínosu pro Romy

Obecný cíl 0.3.1 Bude zajištěn monitoring plnění SRI

Obecný cíl 0.3.2 Bude zajištěn sběr dat, potřebných pro aktualizaci SRI

Priority a cíle v oblasti vzdělávání, volného času a rodiny

Priorita 1.1. Zajistit dětem ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí předškolní přípravu

Obecný cíl 1.1.1 Děti ze sociálně vyloučených rodin se budou účastnit předškolního vzdělávání nejen v posledním roce před nástupem na základní školu

Obecný cíl 1.1.2 Sociálně vyloučení rodiče budou podpořeni v rozvoji potřebných rodičovských kompetencí

Priorita 1.2 Zajistit úspěch dětí ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí v hlavním vzdělávacím proudu na základní škole

Obecný cíl 1.2.1 Děti ze sociálně vyloučených rodin budou podporovány vzdělávacími programy mimo školní prostředí

Obecný cíl 1.2.2 Bude posílen styk mezi sociálně vyloučenými rodinami a školou

Priorita 1.3 Zajistit kvalitní vzdělávání pro všechny žáky základních škol

Obecný cíl 1.3.1 Budou stírány rozdíly mezi školami tak, aby neexistovaly na jedné straně školy tzv. elitní a na druhé straně tzv. segregované

Obecný cíl 1.3.2 Základní školy budou připravené pracovat s žáky ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí a s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Obecný cíl 1.3.3 Segregované školy budou proměňovány tak, aby se staly atraktivními pro všechny

Priorita 1.4 Zabezpečit dětem ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí navazující vzdělávání

Obecný cíl 1.4.1 Děti ze sociálně vyloučených rodin budou motivovány a připravovány na pokračování ve vzdělávání na střední škole

Obecný cíl 1.4.2 Děti ze sociálně vyloučených rodin budou podporovány při studiu na středním stupni vzdělávání

Obecný cíl 1.4.3 Střední školy budou připravené pracovat s žáky ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí a s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Priorita 1.5 Zajistit dětem a mládeži volnočasové a sportovní vyžití a zájmové vzdělávání

Obecný cíl 1.5.1 Děti ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí se budou více účastnit zájmového vzdělávání a volnočasových a sportovních aktivit při školách

Obecný cíl 1.5.2 Děti ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí se budou více účastnit zájmového vzdělávání a volnočasových a sportovních aktivit v bezplatných kroužcích a klubech mimo sociální služby

Obecný cíl 1.5.3 Děti ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí se budou více účastnit zájmového vzdělávání, volnočasových a sportovních aktivit ve standardních kroužcích mimo školu

Priority a cíle v oblasti zaměstnanosti

Priorita 2.1 Vytvořit pracovní příležitosti pro osoby těžce uplatnitelné na trhu práce

Obecný cíl 2.1.1 Dlouhodobě nezaměstnané osoby budou zařazeny do systému prostupného zaměstnávání

Obecný cíl 2.1.2 Nezaměstnaní jedinci a jedinci v tréninkovém zaměstnávání budou zaměstnávání ve standardním zaměstnávání díky sociálně odpovědnému zadávání veřejných zakázek

Priorita 2.2. Zajistit pro osoby v systému prostupného zaměstnávání síť podpůrných služeb a programů

Obecný cíl 2.2.1 Bude nastavena síť podpůrných programů pro osoby v systému prostupného zaměstnávání

Obecný cíl 2.2.2 Osobám v systému prostupného zaměstnávání budou nabízeny programy pracovního poradenství a asistence (mentoringu)

Obecný cíl 2.2.3 Osobám v systému prostupného zaměstnávání bude zajišťována rekvalifikace

Obecný cíl 2.2.4 Osoby v systému prostupného zaměstnávání budou podporovány sociálními službami

Priority a cíle v oblasti bydlení

Priorita 3.1 Zajistit důstojné (standardní) a stabilní bydlení pro nízkopříjmové a diskriminované skupiny obyvatel

Obecný cíl 3.1.1 Bude vytvořen systém podporovaného (sociálního) bydlení jednotný pro celé území HMP

Obecný cíl 3.1.2 Bude posílena síť podpůrných služeb prevence ztráty bydlení

Obecný cíl 3.1.3 Potřebným domácnostem bude nabízeno sociální bydlení HMP a MČ

Obecný cíl 3.1.4 Potřebným domácnostem bude nabízeno podporované bydlení u soukromých pronajímatelů

Obecný cíl 3.1.5 Úřad práce upraví výplatu dávek pomoci v hmotné nouzi a dávek státní sociální podpory

Obecný cíl 3.1.6 Hlavní město Praha a městské části budou stavět, vykupovat nebo rekonstruovat byty pro sociální bydlení

Priority a cíle v oblasti Zdraví, bezpečí a prevence sociálně nežádoucích jevů

Priorita 4.1 Zlepšit fyzický i psychický zdravotní stav u sociálně vyloučených a chudých osob

Obecný cíl 4.1.1 Všem sociálně vyloučeným Romům bude dostupná základní o speciální zdravotní péče

Obecný cíl 4.1.2 Bude podporováno bezpečné a zdravé rodinné prostředí v sociálně vyloučených domácnostech

Priorita 4.2 Předcházet kriminalitě, zvýšit pocit bezpečí a zajistit vymahatelnost práva

Obecný cíl 4.2.1 Mezi Romy se zvýší pocit bezpečí, vymahatelnosti práva a důvěra v instituce veřejné správy

Priority a cíle v oblasti boje proti předsudkům, diskriminaci, anticiganismu a předsudečnému násilí

Priorita 5.1 Odstranit stereotypní pohledy na Romy a další menšiny a předcházet útokům na ně

Obecný cíl 5.1.1 Děti a mladí dospělí budou vzděláváni v tématech menšin, sociokulturních, etnických, sexuálních a dalších odlišností a respektu k jinakosti

Obecný cíl 5.1.2 Pracovníci samosprávy a státní správy budou vzděláváni v tématech sociálního vyloučení, kulturních specifik Romů a přístupu k nim, diskriminace, anticiganismu a předsudečného násilí

Obecný cíl 5.1.3 V tématech menšin, sociokulturních, etnických, sexuálních a dalších odlišností a respektu k jinakosti a v tématech diskriminace a šikany budou vzděláváni pracovníci s dětmi a mládeží

Obecný cíl 5.1.4 Hlavní město Praha spustí kampaň, zaměřenou na vymítání stereotypů, diskriminace, anticiganismu a násilí z nenávisti

Priorita 5.2 Poskytnout podporu obětem násilí z nenávisti, diskriminace a anticiganismu

Obecný cíl 5.2.1 Obětem diskriminace a anticiganismu budou k dispozici bezplatné právní a sociální služby

Obecný cíl 5.2.2 Obětem předsudečného násilí budou k dispozici bezplatné právní a sociální služby

Obecný cíl 5.2.3 V problematice předsudečného násilí a předsudečných trestných činů a rovném a podpůrném přístupu k obětem budou školeni soudci, státní zástupci, policisté a úředníci přestupkových komisí

Priority a cíle v oblasti etnické emancipace a participace Romů na veřejném životě

Priorita 6.1 Budovat identitu Romů a podporovat jejich skupinové sebevědomí

Obecný cíl 6.1.1 U romských dětí a mládeže budou podporovány kompetence v užívání romštiny a romština bude představována majoritě jako svébytný standardní jazyk

Obecný cíl 6.1.2 Bude podporována literární produkce v romském jazyce

Obecný cíl 6.1.3 Budou podporovány umělecké aktivity Romů

Priorita 6.2 Zapojit plnohodnotně Romy do veřejného života

Obecný cíl 6.2.1 Děti na segregovaných základních školách budou vedeny k občanským postojům a participaci na veřejném životě

Obecný cíl 6.2.2 Mladí Romové budou podporováni v rozvoji komunitního leadershipu

Obecný cíl 6.2.3 Budou budovány kapacity romských neziskových organizací působících, nebo potenciálně působících na území HMP

Implementace - financování

- sociální služby (cca 30% cílů SRI): HMP (MPSV), OPZ a IROP
- ostatní programy vzdělávací, zaměstnanostní, preventivní, kulturní, emancipační, občanské...(cca 70% cílů SRI): HMP (dotační programy MHMP, běžná agenda), MČ (dotační programy MČ, běžná agenda), MŠMT, MVČR, MK, MZd, OP JAK, OPZ+, OP PMP, OP PPR, IROP, nadace (soukromé, veřejné)

Implementace (zatím neschválený návrh)

- **Koordinátoři implementace**

- a) krajský romský koordinátor (větve 2 a 3)

- b) CSSP (větev 1)

- spolupracují: větev 1 není myslitelná bez větví 2 a 3

- **Koordinační skupina**

- a) odbory MHMP coby garanti cílů

- b) radní HMP za dané oblasti (národnostní menšiny, školství, sociální věci, bydlení, atd.)

- c) pracovní skupina romských NNO, vedená zástupcem Romů ve Výboru pro NM ZHMP

- **Aktualizace strategie:** každý třetí rok i na základě sběru etnických dat

Implementační struktura

